Zádub-Závišín

Kraj: Karlovarský
Okres: Cheb
Správní obvod: Mariánské Lázně
GPS souřadnice: 49.971776N, 12.743972E
Nadmořská výška: 760 m n. m.
První pís. zmínka: 1273 (751 let)
Počet obyvatel: 336
PSČ: 353 01
Adresa URL: www.zadubzavisin.cz

Památky a zajímavosti Zádub-Závišín

Obec proslula nikoliv dubem, ale tisíciletou lípou, kterou obdivovali ještě první mariánskolázeňští hosté počátkem 19. století. Obvod lípy měřil 29 metrů a dutina v kmeni byla upravena jako vesnická kaple. Prý se sem vešlo 45 osob! Bylo to povětří v roce 1821 které poškodilo lípul. Také stáří obecní lípy bylo potvrzením, že slovanský Zádub existoval již před více než tisíci lety! Lípa stávala uprostřed návsi v blízkosti dvora čp. 11. Tento dvůr v roce 1928 vyhořel a byl postaven na jiném místě pod vsí. Majitel sem prý přenesl psí boudu a koryto, které byly ze dřeva památné lípy. Pařez lípy sloužil desítky let jako taneční parket. Náves Zádubu bývala v místech, kde je dnes rybník, budova bývalé školy a historická kovárna (čp. 28) se zvoničkou. Poblíž této kovárny stávala lípa, snad přímo tam, kde je obecní kříž z roku 1841.
Na katastru obce Zádub vyrostla řada výletních lázeňských kaváren. Nejstarší z nich stála již v polovině 19. století na vrchu Hohenberg (dnes Zádubská výšina, 778 m) a nazývala se Café Hohendörfer Höhe. To býval jeden z cílů vycházek už prvních lázeňských hostů. Cenila se zdejší mimořádná vyhlídka do otevřené krajiny směrem na jih - na plánskou krajinu s městy a vesničkami, s lesíky, poli, rybníky, kdy na horizontu byla Šumava v modravém oparu. Již v roce 1850 tu stál dřevěný vyhlídkový pavilónek, který přestavěl majitel Michael Fischer ze Zádubu čp. 8 na prosperující solidní kavárnu. Celé prostranství bylo parkově upraveno. Kavárnu Hohendörfer Höhe později odkoupil Ing. Engelbert Pötzl z Nových lázní. Od dubna 1941 sloužila jako hlídkové místo k strážení oblohy proti nepřátelským letadlům. Po válce zůstalo místo opuštěné, kolem r. 1960 přestavěno a pak náhle v roce 1963 srovnáno se zemí. Pod kavárnou bývala na balvanu pamětní deska německého spisovatele Edmunda Lönze.
Dnes již řadu let opuštěný původní pohádkový hotel KRAKONOŠ (Rübezahl) má ve vstupní hale dvě pamětní desky, které zlatými písmeny uvádějí čtyři aktéry vzniku tohoto hotelu: 1. Georg Zischka z Mariánských Lázní - hoteliér a majitel KRAKONOŠE, 2. Arnold Heymann z Vídně - architekt a projektant díla, 3. Johann König z Mariánských Lázní - stavitel, 4. Swen Swenson z Vídně - dvorní zahradní architekt. Hotel byl postaven v letech 1900-1901. Po první světové válce byl Zischka donucen hotel Krakonoš prodat. Zakoupila ho česká nájemní lázeňská společnost a dosadila sem správce z Prahy. Na Krakonoš se chodilo pěšky po Pohádkové cestě nebo kočáry ale i autobusy, které měly výjezdní stanoviště u Centrálních lázní nebo pod Novými lázněmi.Za druhé světové války sloužil KRAKONOŠ jako starobinec pro staré osoby "z Říše" (z Dortmundu a z Berlina).
Po druhé světové válce se provoz KRAKONOŠE rozběhl jako výletní kavárna. V padesátých letech sloužil KRAKONOŠ jako ubytovna horníků Jáchymovských dolů ze Zadního Chodova. Po opravě budovy v roce 1959 byl předán znovu k hotelovému provozu a v té době tu bylo postaveno rozsáhlé chatové městečko se

45 domečky. V hlavní budově se tradičně pořádaly odpolední taneční čaje, tolik oblíbené u lázeňských hostů. Po předání budovy Cestovní kanceláři mládeže došlo k dalším a dalším opravám, které nebraly konce. V roce 1983 bylo zrušeno vlhké chatové městečko a 1. července 1983 otevřena nová moderní depandance. Nakonec byla nedbale postavená stavba zcela přestavěna a provedena generální přestavba v letech 1995-1996. Nová depandance má 120 lůžek a uvádí se jako KRAKONOŠ II a z lázní k němu stoupá lanovka.Nedaleko Krakonoše pracuje řadu let jízdárna koní, která patřila jezdeckému oddílu TJ Statky. Zde se pořádají tradiční soutěže v drezúře koní a ve skoku.
Zajímavostí je Milhostovský most, který se využíval i k oddávaní. Stojí zde objekt bývalé kovárny, v obci jsou pomníky na památku první a druhé světové války.